

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/180/2016
Identifikačné číslo spisu:	1712209182
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1712209182.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu C. D., bývajúceho v B., B., zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou so sídlom v Pezinku, L. Novomeského 25, proti žalovanému I. T., bývajúcemu v O., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Marcel Biznár, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 31, v mene ktorej koná advokát Mgr. Marcel Biznár, o zaplatenie 331 939,19 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8C/101/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2015 sp. zn. 10Co/187/2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2015 sp. zn. 10Co/187/2015 ako aj uznesenie Okresného súdu Pezinok z 24. februára 2016 č. k. 8C/101/2012-131 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) v záhlaví označeným uznesením potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 9. marca 2015 č. k. 8C/101/2012-94 vo výroku o zastavení konania. Zároveň zrušil výrok uznesenia prvoinštančného súdu o trovách konania a v tejto časti vec vrátil na ďalšie konanie. Potvrdenie prvoinštančného uznesenia vo výroku o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobcom (vystupujúcim v pôvodnom konaní na žalovanej strane, no po vylúčení jeho vzájomného návrhu na samostatné konanie majúcim už ďalej procesné postavenie žalobcu) odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Nestotožnil sa s námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní, že vo vzťahu k vyrubenému súdnemu poplatku došlo k premlčaniu jeho povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

2. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie prvoinštančného súdu zrušil. Prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že rozhodnutím odvolacieho ako aj prvoinštančného súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa jeho názoru arbitrárne, nepresvedčivé a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Poukázal na výzvu na zaplatenie súdneho poplatku doručenú mu prvoinštančným

súdom, ktorá nebola dostatočne odôvodnená vymedzením položky, podľa ktorej bol poplatok vyrubený. Uviedol, že poplatok bol vyrubený v nesprávnej výške (19 916,- Eur namiesto správnej sumy 16 596,50 Eur). Voči výzve podal odvolanie, ktoré však okresný súd nepredložil odvolaciemu súdu. Tvrdil, že prvoinštančný súd bol povinný ho opätovne vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku po tom, čo rozhodol o jeho neoslobodení od platenia súdneho poplatku a poskytnúť mu dostatočnú lehotu na jeho zaplatenie. Zároveň namietal porušenie jeho práva na nestranný súd, keď spis nebol pridelený zákonnej sudkyňi po návrate z materskej dovolenky náhodným výberom, pričom mu nebolo dovolené sudkyňu namietat'. Namietal tiež nedoručenie mu vyjadrenia žalovaného k jeho odvolaniu, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Namietal aj nesprávne právne posúdenie veci oboma súdmi.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou, preskúmal bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

6. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

7. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihlíada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.).

8. Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

10. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie bolo doručené žalovanému. Žalovaný sa k odvolaniu písomne vyjadril (č. l. 112), no toto jeho

vyjadrenie, hoci obsahovalo právnu argumentáciu, nebolo žalobcovi doručené.

11. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. Keďže vyššie uvedeným spôsobom (nedoručením vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu) nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní bolo porušené právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie, bola mu tým zároveň odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Pretože už len táto skutočnosť založila nielen prípustnosť, ale bez ďalšieho aj dôvodnosť podaného dovolania, dovolací súd považoval za nadbytočné zaujímať stanovisko k ďalším dovolacím námietkam.

13. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné než uznesenie odvolacieho súdu z toho dôvodu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450). Zároveň zrušil aj súvisiace uznesenie o trovách konania, o ktorých medzičasom rozhodol okresný súd (a ktoré v dôsledku zrušenia uznesenia odvolacieho súdu stratilo základ). V ďalšom konaní bude potrebné opätovne rozhodnúť o trovách pôvodného konania (prvoinštančného i odvolacieho) ako o trovách dovolacieho konania.

14. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.